Οδηγός Σχεδιασμού Διδασκαλίας

Βαθμίδα Εκπαίδευσης	Β/θμια Εκπ/ση / Γυμνάσιο
Γνωστικό Αντικείμενο	Νεοελληνική Γλώσσα
Ισχύον ΠΣ / Τάξη	Α΄ τάξη
Ισχύον ΠΣ / Κεφάλαιο / Παράγραφος	4η ΕΝΟΤΗΤΑ /Φροντίζω για τη διατροφή μου/Δ. Παραγωγή και σύνθεση (σελ. 74).
Νέο ΠΣ / Τάξη	Α΄
Νέο ΠΣ / Θεματικό Πεδίο / Θεματική Ενότητα	ΙΙΙ. Γλωσσικό σύστημα – Λεξιλόγιο – Σημειωτικοί τρόποι Β΄ Θεματική Ενότητα: Λεξιλόγιο (λεξιλογικό πεδίο / σημασιολογικό πεδίο / ετυμολογικό πεδίο) γ. εμπέδωση των μηχανισμών δημιουργίας λέξεων (π.χ. παραγωγής, σύνθεσης) σελ. 9 .
Διάρκεια	1 διδακτική ώρα.

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα (Π.Μ.Α.)
Νέου Προγράμματος Σπουδών (Ν.Π.Σ.)

Οι μαθητές αναμένεται :

- Να έχουν διευρύνει το λεξιλόγιό τους.
- Να αναγνωρίζουν στον λόγο τους τις διαστάσεις της σημασίας των λέξεων των Θεματικών Πεδίων που διδάχθηκαν (Φροντίζω για τη διατροφή μου).
- Να αξιοποιούν στον λόγο τους τη γνώση των σημασιολογικών σχέσεων των λέξεων που ανήκουν στο λεξιλόγιο των λεξιλογικών πεδίων που διδάχτηκαν.
- Να συνάγουν τη σημασία άγνωστων λέξεων βάσει των μηχανισμών δημιουργίας λέξεων (παραγωγή, σύνθεση) (Ν.Π.Σ., ΣΕΛ 37-38).

Προτάσεις – Δραστηριότητες του εμπλουτισμένου ΝΠΣ & του Οδηγού Εκπαιδευτικού (https://www.iep.edu.gr/nea-programmata-spoudon/)

2. Διδακτική Πορεία

Φάση	**Δραστηριότητες & μεθοδολογία**	**Πόροι & υλικό**
ΦΑΣΗ Ι: **Προβληματισμός (10')**	**Αφόρμηση**: Προβολή του αποσπάσματος της ταινίας του Θ. Αγγελόπουλου «Μια αιωνιότητα και μια μέρα», όπου ο Διονύσιος Σολωμός «αγοράζει» λέξεις. Συζήτηση: *«Γιατί οι λέξεις ήταν τόσο πολύτιμες για τον ποιητή; Πόσο σημαντικές είναι στη δική σας ζωή;»*. Εναλλακτικά	Πολλαπλό Βιβλίο, 24 Γράμματα, Βιβλίο μαθητή, Ενότητα 1, σελ. 14, Σύνδεσμος 1 Πολλαπλό Βιβλίο, 24 Γράμματα, Βιβλίο

	-Ανάγνωση του Κειμένου 1 («Γλώσσα: Πώς μιλούν σήμερα οι νέοι;»). Οι μαθητές/-τριες εντοπίζουν λέξεις της νεανικής αργκό (π.χ. «τσιλάρω», «μπρο», «γυπαετός») Συζήτηση: Ποια ανάγκη οδηγεί τους νέους στη γέννηση νέων λέξεων (λεξιπλασία).	μαθητή, Ενότητα 1, σελ. 15, Σύνδεσμος 2
ΦΑΣΗ ΙΙ: Διεξαγωγή δραστηριοτήτων (25')	Ασκούνται στην αναγνώριση των απλών, των παράγωγων και των σύνθετων λέξεων ενός κειμένου.	Πολλαπλό Βιβλίο (24 Γράμματα, Γλωσσική διδασκαλία, Β.Μ., σ.119, Σύνδεσμος 3
	Μέσω ανάλυσης παραδειγμάτων κατανοούν τη λειτουργία των μηχανισμών δημιουργίας λέξεων και εξοικειώνονται με τη χρήση των σχετικών όρων (σύνθεση, παραγωγή, ρίζα/θέμα, πρόθημα, επίθημα, πρόσφυμα, συνθετικό).	Ψηφιακό Σχολείο, Νεοελληνική Γλώσσα Α΄ Γυμνασίου, Βιβλίο Μαθητή εμπλουτισμένο-ΕΝΟΤΗΤΑ 4η, Δ. Παραγωγή και Σύνθεση, Σύνδεσμος 4
	Αναγνωρίζουν τις σημασιολογικές σχέσεις συγκεκριμένων λέξεων ενός κειμένου.	Πολλαπλό Βιβλίο, Νεοελληνική Γλώσσα, Επιλέγω και επικοινωνώ, Α΄ Γυμνασίου, ΒΙΒΛΙΟ ΜΑΘΗΤΗ/ΜΑΘΗΤΡΙΑΣ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΚΠΑ, Ψ.Β. Μελίσπη, Ενότ. 7, σελ. 124, Σύνδεσμος 5
ΦΑΣΗ ΙΙΙ: Αποτίμηση & ανατροφοδότηση (10')	Αναζήτησε τις λέξεις υγεία και διατροφή στο Λεξικό Κοινής Νεοελληνικής της *Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα* και φτιάξε τη δική σου «λεξοοικογένεια» με τις συγκεκριμένες λέξεις.	Πολλαπλό Βιβλίο (24 Γράμματα, Γλωσσική διδασκαλία, Β.Μ., σ.119, Σύνδεσμος 6

ΑΝΑΘΕΣΗ ΟΜΑΔΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ομαδική εργασία: Σε ένα συνεργατικό έγγραφο παρουσίασης να φτιάξετε το «δέντρο των λέξεων» για τη λέξη κοινωνία. Να συμπεριλάβετε επίθετα, ουσιαστικά, ονοματικές φράσεις, παράγωγα, σύνθετα. Έπειτα, μπορείτε να το αναρτήσετε σε ψηφιακό περιβάλλον (e-me, e-class). Σύνδεσμος 7.

Διαθέσιμοι εκπαιδευτικοί πόροι από το πολλαπλό βιβλίο (ΨΜΑ, δραστηριότητες, κ.ά.):

- Σύνδεσμος 1: https://ebooksdl.cti.gr/view?item=20.500.14040/37328 (Γλωσσική Διδασκαλία Α' Γυμνασίου , ΒΙΒΛΙΟ ΜΑΘΗΤΗ/ΜΑΘΗΤΡΙΑΣ, Εκδ. «24 Γράμματα», Ψ.Β. Μελίσπη, σελ. 14). 71-72).
- Σύνδεσμος 2: https://ebooksdl.cti.gr/view?item=20.500.14040/37328 (Γλωσσική Διδασκαλία Α' Γυμνασίου , ΒΙΒΛΙΟ ΜΑΘΗΤΗ/ΜΑΘΗΤΡΙΑΣ, Εκδ. «24 Γράμματα», Ψ.Β. Μελίσπη, σελ. 15).
- Σύνδεσμος 3: https://ebooksdl.cti.gr/view?item=20.500.14040/37328 (Γλωσσική Διδασκαλία Α' Γυμνασίου , ΒΙΒΛΙΟ ΜΑΘΗΤΗ/ΜΑΘΗΤΡΙΑΣ, Εκδ. «24 Γράμματα», Ψ.Β. Μελίσπη, σελ. 119).
- Σύνδεσμος 4: https://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2256/Neoelliniki-Glossa_A-Gymnasiou_html-empl/indexe_4.htm -Ψηφιακό Σχολείο , Νεοελληνική Γλώσσα Α΄ Γυμνασίου, Βιβλίο Μαθητή εμπλουτισμένο- ΕΝΟΤΗΤΑ 4η, Δ. Παραγωγή και Σύνθεση.
- Σύνδεσμος 5: https://ebooksdl.cti.gr/view?item=20.500.14040/41702, Ενότητα 7, σελ 124, Διαδραστική άσκηση εμπλουτισμού λεξιλογίου , Νεοελληνική Γλώσσα, Επιλέγω και επικοινωνώ, Α΄ Γυμνασίου, ΒΙΒΛΙΟ ΜΑΘΗΤΗ/ΜΑΘΗΤΡΙΑΣ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΚΠΑ, Ψ.Β. Μελίσπη.
- Σύνδεσμος 6: Πύλη για την Ελληνική γλώσσα - Ηλεκτρονικά Λεξικά https://ebooksdl.cti.gr/view?item=20.500.14040/16751
- σύνδεσμος 7: https://ebooksdl.cti.gr/view?item=20.500.14040/37328 (Γλωσσική Διδασκαλία Α' Γυμνασίου ,ΒΙΒΛΙΟ ΜΑΘΗΤΗ/ΜΑΘΗΤΡΙΑΣ, Εκδ. «24 Γράμματα», Ψ.Β. Μελίσπη, σελ. 72).
- iep.edu.gr, Ψηφιακό Αποθετήριο ΙΕΠ, Νέα Προγράμματα Σπουδών.